

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київський університет
імені Бориса Грінченка
Ідентифікаційний код 02136554

Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Професія №

Жильцов

(підпись)

(прізвище, ім'я, по-
батьково-
чий прізвищо)

2021

Київ – 2021

Розробник: Світлана Валеріївна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу, кандидат педагогічних наук.

Викладач: Світлана Валеріївна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 30.08.2021 року № 10

Завідувач кафедри З.І. Заверуха Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

_____._____.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Яна КИРИЛЕНКО Яна КИРИЛЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____.2021 р.

Заступник директора Алла ТАРАННИК Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол
№ __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол
№ __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол
№ __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол
№ __

(підпис) (ПІБ)

1. Описнавчальноїдисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	дenna	заочна
Методика роботи з вокальним ансамблем		
Вид дисципліни	<i>Вибіркова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>5/150</i>	
Курс	<i>III</i>	
Семестр	<i>5</i>	<i>6</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>3</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>90</i>
Аудиторні	<i>28</i>	<i>28</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>30</i>
Самостійна робота	<i>28</i>	<i>28</i>
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>Екзамен</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування у студентів готовності до роботи з вокальними ансамблями.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів з фаховими вимогами до керівника вокального ансамблю та специфікою його професійної діяльності;
- вивчення студентами принципів організації та діяльності професійних, навчальних і аматорських вокальних ансамблів;
- засвоєння студентами методів роботи над ансамблевими творами;
- формування у студентів особистісних і професійно-педагогічних компетенцій у процесі моделювання фахової діяльності керівника вокального ансамблю;
- опанування студентами навичок самостійно добирати й систематизувати вокальний матеріал, навчальний і концертний репертуар для вокальних ансамблів;
- виконання навчально-творчих завдань в електронному навчальному курсі;
- оволодіння навчальним середовищем Moodle та платформою GoogleMeet, що необхідні для практично-виконавської діяльності.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
5. Навички міжособистісної взаємодії.
6. Здатність бути критичним і самокритичним.
7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
10. Здатність виявляти ініціативу.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

6. Здатність використовувати професійні знання та навички у процесі творчої діяльності.
7. Здатність здійснювати диригентську діяльність.
8. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
9. Здатність оперувати професійною термінологією.
10. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
11. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
13. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. Результати навчання

Студент повинен знати:

-принципи організації та діяльності різних видів вокальних ансамблів,

- методи вокально-ансамблевої роботи над ансамблевими творами;
- методи управління вокальним колективом;
- професійно-педагогічні компетентності керівника вокального ансамблю
- методи та навички ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
- різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- теоретичні та практичні основи аранжування музичних творів
- термінологію музичного мистецтва, його понятійно-категоріальний апарат.

Вміти:

- добирати репертуар для навчального і концертного виконання;
- зробити музично-теоретичний і вокально-ансамблевий аналіз твору;
- скласти концертну програму виступу вокального ансамблю;
- працювати з науково-методичною літературою.
- демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності
- демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
- скласти драматургічну концепцію музичного твору, створити його художню інтерпретацію.
- демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської та диригентської діяльності.
- аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту
- демонструвати
- володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ теми	Назви розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційні	Практичні	Лабораторні	Сем. контр.	Сам. робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1								
1.1.	Класифікація та функції вокальних ансамблів	11	4	4				7
1.2.	Репертуар вокальних ансамблів, форми й методи його засвоєння	11	4	4				7
МКР		2						2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2								
2.1.	Елементи вокально-ансамблевої звучності	19	12	6	6			7
2.2.	Методика роботи над ансамблевими творами	15	8	4		4		7
МКР		2						2
Разом за V семестр		60	28	18	6	4	-	28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3								
3.1.	Організація діяльності і керівництво вокальним ансамблем	15	8	4	4			7
3.2..	Фахові вимоги до керівника вокального ансамблю	11	4	4				7
МКР		2						2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4								
4.1.	Моделювання репетиційного процесу у вокальному ансамблі	15	8	4	4			7
4.2.	Моделювання сценічних ситуацій на заняттях вокального ансамблю	15	8	4		4		7
МКР		2						2
Семестровий контроль		30					30	
Разом за VI семестр		90	28	16	8	4	30	28

5. Програма навчальної дисципліни

V семестр ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1.1. (4 год.) Класифікація та функції вокальних ансамблів

Поняття вокального ансамблю. Класифікація вокальних ансамблів.

Вокальний ансамбль як музично-виконавський колектив. Вокальний ансамбль як музичний твір. Класифікація ансамблів за напрямами діяльності – професійні, навчальні аматорські.

Завдання діяльності та функції вокальних ансамблів. Спільне та відмінне у професійних, навчальних та аматорських вокальних ансамблів.

Типи й види вокальних ансамблів. Однорідні ансамблі (дитячі, жіночі, чоловічі). Мішані, одноголосні, багатоголосні (2-, 3-, 4-) ансамблі, їх виконавський склад. Специфіка ансамблевого співу *acappella* та з супроводом. Види акомпанементу для вокального ансамблю. Ознаки та виконавський склад вокальних ансамблів. Стильова і жанрова ознаки вокальних ансамблів. Естрадні, академічні, народні ансамблі. Рок-гурти. Фолк-групи.

Кількісний і якісний склад вокальних ансамблів. Характеристика співацьких голосів (жіночі, чоловічі, дитячі).

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

Тема 1.2. (4 год) Репертуар вокальних ансамблів

Особливості добору репертуару для вокальних ансамблів. Твори композиторів- класиків, народні пісні, твори сучасних композиторів (оригінальні, перекладення). Шкільний пісенний репертуар.

Формування репертуару для аматорських вокальних ансамблів урахуванням рівня музичної підготовки учасників ансамблю. Формування вокальних навичок на заняттях аматорського колективу. Методи вивчення ансамблевих партій на слух. Гра партитур ансамблевих творів для однорідних і мішаних складів. Особливості виконання партитур на фортепіано для однорідних та мішаних ансамблів. Гра партитури на фортепіано, розподіл тематичного матеріалу у правій та лівій руках. Спрощення фактури (за необхідності). Спів окремих партій з одночасною грою партитури на інструменті.

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 2.1. (6 год.) Елементи вокально-ансамблевої звучності

Дикція і орфоепія в ансамблевому виконавстві. Зовнішні та внутрішні умови співочої діяльності. Вокальна робота в ансамблі. Будова голосового апарату. Функції гортані. Теорії голосоутворення. Елементи вокально-ансамблевої техніки, співацька постава, дихання, його типи. Ланцюгове дихання в ансамблі. Художні функції дихання. Технології роботи над диханням в ансамблі.

Атака звука, її види. Звуковедення в ансамблі, його різновиди. Резонатори і регистри у співі, специфіка роботи над вирівнюванням регистрів. Примарна зона, її значення у вокальному вихованні. Вокальна позиція. Вібратор, висока (низька) співоча форманта. Округлення звука як важлива співацька навичка. Формування співацьких голосних, їх вирівнювання.

Розспівування ансамблю: завдання, форми і методи. Особливості добору вокально-ансамблевих вправ. Гігієна і охорона співацького голосу. Будова репетицій, їх тривалість, вокальне навантаження голосу. Загальний режим репетицій, психологічна підготовка колективу до виступів.

Слово у співі. Робота над дикцією, формування голосних і приголосних. Взаємодія дикції з темпом, метроритмом, теситурними умовами, нюансами. Артикуляція. Орфоепія: лексичні, граматичні, синтаксичні форми у співі. Різні стилі співочої вимови: розспів, вокалізація, декламація, скромовка, скандування. Розспівки для різних вікових груп дітей.

Ансамбль в ансамблевому виконавстві. «Ансамбль» як єдність та узгодженість різних елементів ансамблевого виконання. Загальний та частковий ансамбль. Ансамбль природний та штучний. Тембрений, динамічний, ритмічний, дикційний ансамблі. Залежність ансамблю від теситурних умов, фактури, особливостей музичної мови партитури, вокальної організації колективу. Прийоми поєднання різних за значенням мелодичних ліній, багатоплановість виконання. Ансамбль у дитячій творчості, виразність сумісного виконання, прийоми роботи над ансамблем. Визначення видів ансамблю на прикладі конкретної партитури.

Інтонація та стрій в ансамблі. Поняття нетемперованого строю. Розвиток правильної інтонації: основа роботи над досягненням строю в ансамблі. Стрій гармонічний та мелодичний. Інтонування ступенів ладу, інтонування інтервалів, альтерованих звуків, акордів залежно від специфіки їх функціональної забарвленості. Норми та відхилення в інтонуванні, залежно від вокально-технічних та інтонаційно-гармонічних особливостей твору. Камертон і його використання в роботі з ансамблем.

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

Тема 2.2. (4 год.) Методика роботи над творами для різних видів ансамблю

Методика роботи над творами для дитячих вокальних ансамблів. Робота із збірками дитячого пісенного репертуару. Теоретичний аналіз творів для дитячих ансамблів різних вікових груп. Визначення виконавських труднощів та методів роботи над формуванням навичок ансамблевого співу у школярів. Урахування вікових особливостей виконавців та рівня їх музичної підготовки.

Методика роботи над творами для навчальних студентських вокальних ансамблів. Художньо-педагогічний, музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз твору. Виконання усіх партій та партитури на фортепіано. Вибір доцільних методів і прийомів роботи над твором. Робота над диханням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією. Опанування студентами репетиційної техніки. Розучування твору з навчальним ансамблем.

Методика роботи над творами для аматорських вокальних ансамблів. Урахування специфіки роботи з аматорами (діапазон партій, зручні теситурні умови, рівень музичних знань та сценічної культури тощо). Гра адаптованої партитури на фортепіано (баяні, акордеоні, клавішних інструментах). Виконання голосом усіх партій та визначення вокальних труднощів у них.

Вибір доцільних методів і прийомів роботи над твором. Робота над навичками ансамблевого співу – диханням, дикцією, артикуляцією тощо.

Методика роботи над творами для професійних вокальних ансамблів. Робота з творами композиторів класиків для вокальних ансамблів різного кількісного та якісного складу. Художньо-педагогічний, музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз твору. Виконання вокальних партій та партитури на фортепіано. Вибір доцільних методів і прийомів роботи над твором. Застосування студентами репетиційної техніки. Робота над гармонічним і мелодичним строєм. Робота над диханням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією.

Форми й методи засвоєння керівником ансамблевого репертуару. Виконавський аналіз партій різних видів і типів вокальних ансамблів. Виявлення виконавських труднощів ансамблевих партій та методів їх подолання. Теситурні умови

кожної партії (діапазон). Характер звуковедення. Особливості співацького дихання, дикції артикуляції тощо. **Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК**

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ(28 годин)

Самостійне опрацювання студентами науково-педагогічної, вокально-методичної і мистецтвознавчої літератури з теорії та методики ансамблевого співу. Самостійна робота студентів над партитурами для різних видів і типів вокальних ансамблів. Теоретичний аналіз партитур з метою їх застосування у роботі з певним видом вокального ансамблю. Гра партитур на фортепіано. Виконання голосом окремих партій. Добір та виконання на фортепіано вправ для вокальних ансамблів з модуляціями у всі тональності вгору і вниз.

VI семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема 3.1. (4 год.) Організація діяльності вокального ансамблю

Методи організації вокального ансамблю. Набір учасників до колективу, їх прослуховування, визначення типу співацького голосу та робочого діапазону, тембр у й сили звучання. Формування складу окремих партій та ансамблю в цілому. Репетиційний процес у вокальному ансамблі. Програма вокального ансамблю. Складання навчальної та концертної програми колективу. Робота керівника над ансамблевими творами (аналіз партитур, адаптація творів для певного складу виконавців). Підготовка ансамблю до концертного виступу.

Концертна діяльність вокального ансамблю. Формування навичок сценічної діяльності. Обговорення концертного виступу ансамблю (аналіз допущених помилок, визначення методів їх подолання, планування подальшої роботи колективу).

Методи управління вокальним колективом. Аналітико-слухові навички керівника. Функціональний вокальний слух. Диригентська техніка (мануальна техніка, елементи диригування головою). Інструментальні навички (гра партитур на фортепіано, виконання на інструменті комплексу вокальних вправ). Навички комплексного виконавства (одночасний спів партій та гра партитури з елементами диригування). Вербальна і невербальна комунікація на заняттях вокального ансамблю та в процесі концертних виступів.

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

Тема 3.2. (4 год.) Фахові вимоги до керівника вокального ансамблю

Особистісні якості та компетенції керівникавокального ансамблю. Музичні здібності (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метроритму тощо). Індивідуальні психологічна особливості (темперамент, інтуїція, здатність до самовдосконалення тощо). Творчий імідж (виконавська манера, манера спілкування з колективом та окремими його учасниками; зовнішній вигляд тощо). Стиль роботи керівника ансамблю.

Професійно-педагогічна компетентність керівника ансамблю. Фахові знання (історико-теоретичні, психолого-педагогічні, філософсько-естетичні, методичні; знання різноважанрового репертуару для вокальних ансамблів). Спеціальні навички (аналітико-слухові, вокальні, диригентські, інструментальні, комплексного виконавства тощо). Уміння (організаторські, музично-творчі, педагогічні, дослідницькі тощо).

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Тема 4.1. (4 годю) Моделювання репетиційного процесу у вокальному ансамблі

Моделювання на заняттях навчального студентського вокального ансамблю педагогічних ситуацій. Імітація діяльності керівника навчального ансамблю (розспівування колективу та окремих партій, робота над фрагментами ансамблевих творів – 2-голосних, 3-голосних, 4-голосних). Робота над унісоном та єдиним тембровим забарвленням голосів у партіях. Робота над вертикальним строєм. Динамічна гнучкість ансамблю тощо. Підготовка майбутніх керівників вокальних ансамблів до професійної діяльності (формування педагогічного репертуару, оволодіння методами роботи на ансамблевими творами, опанування репетиційної техніки, формування навичок педагогічного спілкування у музично-творчому колективі тощо).

Моделювання репетиційного процесу в аматорському вокальному ансамблі. Імітація діяльності керівника аматорського ансамблю (розспівування колективу та окремих партій, робота над фрагментами ансамблевих творів. Робота над унісоном та єдиним тембровим забарвленням голосів у партіях. Робота над строєм, динамікою, гнучкістю звуковедення тощо. Підготовка майбутніх керівників вокальних ансамблів до професійної діяльності аматорських колективів.

Моделювання репетиційного процесу у професійному вокальному ансамблі. Засвоєння студентами специфіки роботи з професійним вокальним ансамблем. Організація репетиції (заняття). Дотримання творчої дисципліни в колективі. Розспівування партій. Робота над творами концертної програми. Робота на сцені з мікрофонами; відпрацювання навичок сценічного руху; робота в костюмах тощо. Засвоєння студентами означених умінь і навичок на практичному занятті.

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

Тема 4.2. (4 год.) Моделювання сценічних ситуацій на заняттях вокального ансамблю

Підготовка вокального ансамблю до концертного виступу. Засвоєння студентами основних складових підготовки учасників ансамблю до концертного виступу: 1) вирішення організаційних питань, пов’язаних із перевезенням костюмів, апаратури тощо; 2) розспівування колективу перед концертом; 3) розміщення колективу у гримерних кімнатах (підготовка сценічних костюмів, гримування тощо); 4) коротка інформація про наповненість глядачової зали, рівень підготовки публіки тощо; 5) психологічна настанова, створення стану емоційного піднесення, впевненості у своїх силах і творчих можливостях; 6) поведінка за лаштунками сцени, толерантне ставлення до інших учасників концерту.

Ансамблевий спів у різних акустичних умовах. Специфіка ансамблевого співу в навчальній аудиторії та на сцені. Особливості співу *a cappella* та з супроводом на малій сцені. Розвиток слухових навичок у процесі виконання ансамблевих творів з оркестром, інструментальним ансамблем, під фонограму «мінус 1» тощо. Правильне розміщення вокального ансамблю на сцені з урахуванням її акустичних особливостей та наявності мікрофонів.

Моделювання діяльності керівника ансамблю на генеральній репетиції. Засвоєння студентами змісту роботи керівника вокального ансамблю на генеральній репетиції. Аналіз концертно-виконавської діяльності колективу. Засвоєння студентами схеми аналізу концертного виступу вокального ансамблю.

Для дистанційного навчання: опрацювати відповідну тему в ЕНК

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ (28 годин)

Опрацювання лекційних та практичних модулів.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів Заодиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
Відвідування лекцій	1	4	4	5	5	4	4	4	4
Виконання практичних занять	10	-	-	3	33	2	22	2	22
Виконання лабораторних занять	10	-	-	2	22	-	-	2	22
Виконання завдань до самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	39	-	95	-	61		83
Максимальна кількість балів: 278									
Розрахунок коефіцієнта: 4,63									
Підсумковий контроль – екзамен	40	-		-		1	40		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1		
1.	1. Охарактеризувати вокальну роботу в ансамблі. 2. Назвати елементи вокально-ансамблевої техніки, співацьку поставу, дихання, його типи. 3. Назвати види дихання і методи роботи над ними в ансамблі. 4. Що таке атака звука, які її види? 5. Охарактеризувати резонатори і регістри у співі, розкрити специфіку роботи над їх вирівнюванням. 6. Виконати вправи для розспівування ансамблю. 7. Які особливості добору вокально-ансамблевих вправ?	1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.); 2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією та завантажити файл в ЕНК (3 б.).
Змістовий модуль 2		
2.	1. Охарактеризувати методику роботи над творами для дитячих вокальних ансамблів. 2. Здійснити теоретичний аналіз творів для дитячих ансамблів різних вікових груп. 3. Визначити виконавські труднощі та методи роботи над формуванням навичок ансамблевого співу у школярів. 4. Розкрити методику роботи над творами для навчальних студентських вокальних ансамблів. 5. Здійснити художньо-педагогічний, музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз твору (за вибором). 6. Розучити твір з навчальним ансамблем (за вибором). 7. Охарактеризувати методику роботи над творами для аматорських вокальних ансамблів. 8. Оволодіти навичками ансамблевого співу з ансамблем – диханням, дикцією, артикуляцією тощо. 9. Охарактеризувати методику роботи над творами для	1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.); 2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією та завантажити файл в ЕНК (3 б.).

	<p>професійних вокальних ансамблів.</p> <p>10. Назвати етапи роботи з творами композиторів класиків для вокальних ансамблів різного кількісного та якісного складу.</p> <p>11. Попрацювати з ансамблем над гармонічним і мелодичним строєм, диханням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією</p>	
3.	<p>1. Які методи організації вокального ансамблю?</p> <p>2. Які критерії набору учасників до колективу? 3. Охарактеризувати репетиційний процес у вокальному ансамблі.</p> <p>4. Скласти програму навчальної та концертної діяльності для вокального ансамблю.</p> <p>5. Назвати етапи роботи керівника над ансамблевими творами.</p> <p>6. Назвати елементи диригентської техніки, які застосовуються у процесі керування вокальним ансамблем.</p>	<p>1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.);</p> <p>2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією та завантажити файл в ЕНК (3 б.).</p>

Змістовий модуль 3

4.	<p>1. Змоделювати педагогічну ситуацію на заняттях навчального студентського вокального ансамблю.</p> <p>2. Розучити з ансамблем вокальний твір (за вибором).</p> <p>3. Відпрацювати навички роботи на сцені з мікрофонами.</p> <p>Записати аудіофайл виконання завдань та завантажити файл в ЕНК</p> <p>Дати письмову відповідь напитання і завантажити в ЕНК для оцінювання .</p>	<p>1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.);</p> <p>2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцію та завантажити файл в ЕНК (3 б.).</p>
	<p>1. Охарактеризувати методику роботи над творами для дитячих вокальних ансамблів.</p> <p>2. Здійснити теоретичний аналіз творів для дитячих ансамблів різних вікових груп.</p> <p>3. Визначити виконавські труднощі та методи роботи над формуванням навичок ансамблевого співу у школярів.</p> <p>4. Розкрити методику роботи над творами для навчальних студентських вокальних ансамблів.</p> <p>5. Здійснити художньо-педагогічний, музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз твору (за вибором).</p>	<p>1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.);</p> <p>2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцію та завантажити файл в ЕНК (3 б.).</p>

Змістовий модуль 4

5.	<p>1. Розучити твір з навчальним ансамблем (за вибором).</p> <p>2. Охарактеризувати методику роботи над творами для аматорських вокальних ансамблів.</p> <p>3. Оволодіти навичками ансамблевого співу з ансамблем – диханням, дикцією, артикуляцією тощо.</p> <p>4. Охарактеризувати методику роботи над творами для професійних вокальних ансамблів.</p> <p>5. Назвати етапи роботи з творами композиторів класиків для вокальних ансамблів різного кількісного та якісного складу.</p> <p>6. Попрацювати з ансамблем над гармонічним і мелодичним строєм, диханням, звуковеденням,</p>	<p>1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.);</p> <p>2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцію та завантажити файл в ЕНК (3 б.).</p>
----	--	---

	дикцією, артикуляцією	
6.	1. Назвати етапи підготовки вокального ансамблю до концертного виступу. 2. Яка специфіка звучання ансамблевого співу в навчальній аудиторії та на сцені? 3. Змоделювати діяльності керівника ансамблю на генеральній репетиції. 4. Засвоїти зміст роботи керівника вокального ансамблю на генеральній репетиції. 5. Проаналізувати та засвоїти схеми концертно-виконавської діяльності колективу.	1. Дати письмову відповідь на питання і завантажити в ЕНК для оцінювання (2 б.); 2. Записати аудіофайл виконання вправ, слідкувати за співочим диханням, звукоутворенням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією та завантажити файл в ЕНК (3 б.).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі прослуховування музичного матеріалу, опанованого студентами впродовж семестру. Під час дистанційного навчання практичні завдання виконуються в електронному навчальному курсі. Максимальна кількість балів – 25.

№	Критерії оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1		
1.	своєчасність виконання завдання та завантаження в ЕНК	5
2.	повний обсяг виконання	5
3.	якість виконання	5
4.	креативний підхід	5
5.	ініціативність	5
Максимальна кількість балів		25
Змістовий модуль 2		
1.	своєчасність виконання завдання та завантаження в ЕНК	5
2.	повний обсяг виконання	5
3.	якість виконання	5
4.	креативний підхід	5
5.	ініціативність	5
Максимальна кількість балів		25
Змістовий модуль 3		
1.	своєчасність виконання завдання та завантаження в ЕНК	5
2.	повний обсяг виконання	5
3.	якість виконання	5
4.	креативний підхід	5
5.	ініціативність	5
Максимальна кількість балів		25
Змістовий модуль 4		
1.	своєчасність виконання завдання та завантаження в ЕНК	5
2.	повний обсяг виконання	5
3.	якість виконання	5
4.	креативний підхід	5
5.	ініціативність	5
Максимальна кількість балів		25

6.4. Форми проведення семестрового контролю – екзамен та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерій
35 – 40	Відмінне володіння теоретичними й методичними знаннями з курсу. Грунтовна і повна відповідь на 2 питання екзаменаційного білета. Уміння вільно виконувати практичні завдання з відповідних тем, передбачених навчальною програмою. Знання основної і додаткової літератури з дисципліни. Вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань і вмінь.
30 – 34	Опанування студентом повних, систематичних знань із дисципліни. Успішне виконання практичних завдань з відповідних тем. Знання основної і додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення й оновлення знань. Наявність у відповіді студента незначних помилок.
25 – 29	В загальному належний рівень знань, вірне виконання екзаменаційних завдань з певною кількістю помилок. Часткова обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі.
20 – 24	Опанування знань основного матеріалу курсу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності. Поверхнева обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у відповіді на екзаменаційні питання, але студент спроможний усунути їх за допомогою викладача.
15 – 19	Відповідь студента на питання екзаменаційного білета задовільняє мінімальні вимоги з навчальної дисципліни. Фрагментарна обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у відповіді на питання, студент із складністю усуває їх за допомогою викладача.
10 – 14	Відповідь студента поверхова, знання курсу фрагментарні, що зумовлено початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент має можливість повторного складання екзамену.
1 – 9	Студент виявив незадовільний рівень знань та неспроможність до фахової діяльності після закінчення ВНЗ (потребує обов'язкового повторного вивчення курсу).

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	«Відмінно» – відмінний рівень знань навчального матеріалу з питань ролі та значення ансамблевого співу, специфіки комплектування ансамблевих партій,володіння базовими вокально-ансамблевими навичками, голосовими резонаторами, дотриманням вірного темпоритму, володіння навичками чистого іntonування та ансамблювання під час виконання творів
B	82 – 89	«Дуже добре» – достатньо високий рівень знань навчального матеріалу з питань ролі та значення ансамблевого співу, специфіки комплектування ансамблевих партій,володіння базовими вокально-ансамблевими навичками, голосовими резонаторами, дотриманням вірного темпоритму, володіння навичками чистого іntonування та ансамблювання під час виконання творів в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 -81	«Добре» – в цілому достатньо високий рівень знань навчального матеріалу з питань ролі та значення ансамблевого співу, специфіки комплектування ансамблевих партій,володіння базовими вокально-ансамблевими навичками, голосовими резонаторами, дотриманням вірного темпоритму, володіння навичками чистого іntonування та ансамблювання під час виконання творів без суттєвих (грубих) помилок.
D	67 – 74	«Задовільно» – посередній рівень знань навчального матеріалу, володіння базовими вокально-ансамблевими навичками, голосовими резонаторами під час співу, вірного темпоритму, навичками чистого іntonування та ансамблювання під час виконання творів.
E	60 – 66	«Достатньо» – мінімальний можливий допустимий рівень знань навчального матеріалу, володіння базовими вокально-ансамблевими навичками, голосовими резонаторами під час співу, вірного темпоритму, навичками чистого іntonування та ансамблювання під час виконання творів.
FX	35– 59	«Незадовільно з можливістю повторного складання» – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням курсу. Досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Рекомендований репертуар
Твори для жіночих вокальних ансамблів
Українські народні пісні:

- Обробка В. Войта. „Тиха вода”;
- Обробка В. Войта. „Ой вийду я на вулицю”;
- Обробка В. Войта. „Глибока кирниця”;
- Обробка О. Сандлера. „Ой джигуне, джигуне”;
- Обробка А. Кос-Анатольського. „Ой візьму відерце”;
- Обробка М. Лисенка. „Зелененький барвіночку”;
- Обробка С. Людкевича. „Ой, співаночки мої”;
- Обробка А. Омельченка. „У вишневому садочку”;
- Обробка Т. Пляченко. „Якби мені черевики”;
- Обробка Т. Пляченко. „Гиля, гиля сірі гусі”;
- Обробка Т. Пляченко. „Ти до мене не ходи”;
- Обробка Т. Пляченко. „Дощик накрапає”.

Твори шкільного пісенного репертуару

Українські народні пісні:

- Обробка В. Гончаренка. „Іди, іди, дощiku”;
- Обробка М. Каландъонка. „Ой на горі жито”;
- Обробка Ж. Колодуб. „Вийди, вийди, сонечко”;
- Обробка Є. Льонка. „Іванчику-білоданчику”;
- Обробка Ю. Соколовського. „Дощик”;
- Обробка Ю. Щуровського. „Ой, ходила дівчина бережком”.

Твори для вокальних ансамблів мішаного типу

- О. Білаш, сл. Д.Павличка. „Молдаваночка”;
- О. Білаш, сл. Д.Павличка. „Розійшлися дві стежки”;
- В. Верменич, сл. М. Сингаївського „Чорнобривці”;
- В. Іvasюк. „Чебреці”, „Запроси мене у сни свої”;
- Обробка М. Лентовича. „Щедрик”; Пливє човен
- Обробка Ю. Соколовського. „І шумить, і гуде”;
- Обробка Г. Цицалюка. „Вечір надворі”;
- Обробка Т. Пляченко. „Ой там, за лісочком”

3. Навчально-методична карта дисципліни «Методика роботи з вокальним ансамблем» V-VI семестр

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові):

1. Асафьев Б. Камерный вокальный ансамбль. – Л. : Музыка, 1979.
  2. Асафьев Б. О хоровом искусстве : сб. статей. – Л. : Музыка, 1965. – 216 с.
  3. Байда Л.А. Вокально-хорова робота у системі підготовки майбутнього вчителя музики. – К. : УДПУ, 1997. – 68 с.
  4. Вокальные ансамбли. Дуэты и трио русских и зарубежных композиторов (для женских и мужских голосов в сопровождении фортепиано). – М. : Музыка, 1987. – 48 с.
  5. Живов В. Л. Методика анализа хоровой партитуры // Вопросы хороведения на музыкально-педагогическом факультете : сб. науч. трудов. – М. : МГПИ, 1981. – С. 72 – 87.
  6. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. – Київ, 1985. – 80 с.
  7. Морозов В. П. Биофизические основы вокальной речи. – Л., 1977. – 232 с.
  8. Овчаренко Н. Основи вокальної методики: науково-методичний посібник. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. – 116 с.
  9. Осенева М. С., Самарин В.А., Уколова Л.І. Методика работы с детским вокально-хоровым коллективом. – М., 1999. – 222 с.
  10. Павленко Іван. Вокальні ансамблі сучасного побутування (жанрові особливості) / Іван Павленко. Народознавчі зошити, 2013. – № 4 (112). – С. 722–726.
  11. Пляченко Т. М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). – Кіровоград : КДПУ, 2005. – 80 с.
  12. Пляченко Т. Н. Вокально-хоровая подготовка будущих учителей музыки в условиях группового обучения на музыкально-педагогическом факультете: дисс. ... канд. пед. наук. – М., 1993. – 230 с.
  13. Методика работы з дитячим хоровим колективом // Видавництво КІМ, Київ.- 2016.- 136 с, ISBN 978-617-628-053-8
  14. Соколов В. Г. Работа с хором. – М. : Музыка, 1967. – 228 с.
  15. Стулова Г. П. Хоровой класс: теория и практика вокальной работы в детском хоре : учеб. пособие для студ. пед. ин-тов по спец. № 2119 «Музыка». – М. : Просвещение, 1988. – 126 с.
  16. Чесноков П. Г. Хор и управление им. – М. : Музгиз, 1961. – 240 с.
  17. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. – Київ, 1998. – 160 с.
  18. Ватра, вокально-інструментальний ансамбль (Львів, Україна). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrmusic.org/entsyklopediya/vatra-vokalno-instrumentalnyj-ansambl.html>
  19. Вокально-інструментальний ансамбль «Древляни». / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mr.co.ua/mr/mr.nsf/0/1CE52C1E138905FAC2257F8100656D3B?OpenDocument>
  20. Енциклопедія Сучасної України. Вокально-інструментальний ансамбль. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27523
- Допоміжні**
21. Алиев Ю. Пути формирования навыков многоголосного пения в детском хоре // Музыкальное воспитание в школе. – М. : Музыка, 1975. – Вып. 10. С. 135 – 148.

22. Абт Ф. Школа пения: избранные упражнения для низких голосов в сопровождении фортепиано. – М. : Музыка, 1985. – 31 с.
23. Вартанян И. А. Звук – Слух – Мозг. – Л., 1981. – 176 с.
24. Виардо П. Упражнения для женского голоса в сопровождении фортепиано. – М. : Музыка, 1967. – 40 с.
25. Вопросы вокальной педагогики. Вып. 7. – М., 1984. – 160 с.
26. Добровольская Н., Орлова Н. Что надо знать учителю о детском голосе. – М., 1972. – 32 с.
27. Егорычева М.И. Упражнения для развития вокальной техники. – К. : Музична Україна, 1980. – 117 с.
28. Емельянов В.В. Фонопедические упражнения: метод. разработка. – Кировоград, 1988. – 29 с.
29. Кочнева И., Яковлева А. Вокальный словарь. – 2-е изд. – Л. : Музыка, 1988. – 70 с.
30. Люш Д. Развитие и сохранение певческого голоса. – Киев, 1988. – 144 с.
31. Малинина Е. Вокальное воспитание детей. – Л., 1967. – 45 с.
32. Менабени А.Г. Вокальные упражнения в работе с детьми // Музыкальное воспитание в школе. – М.: Просвещение, 1978. – Вып. 13. – С. 28-37.
33. Менабени А. Г. Методика обучения сольному пению. – М., 1987. – 95 с.
34. Менабени А. Методы вокальной работы в школе // Музыкальное воспитание в школе. Вып.11. – М., 1976. – С. 86 – 94.
35. Назаренко И.К. Искусство пения. – М. : Музгиз, 1963. – 511 с.
36. Огороднов Д. Основные принципы вокального воспитания. – К. : Музична Україна, 1989. – 142 с.
37. Стулова Г. П. Дидактические основы обучения пению : учеб. пособие. – М., 1988. – 69 с.
38. Стулова Г. П. Теория и практика работы с детским хором. – М. : Просвещение, 2002. – 124 с.
39. Тевлина В. К. Методика работы над песней (начальные классы) // Музыкальное воспитание в школе. – М. : Музыка, 1986. – Вып. 17. – С. 33–41.
40. Я – студент : навч. посіб. / [Огнєв'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О., та ін. ; за заг. ред. Огнєв'юка В.О.]. – 6-те вид., зі змінами. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 212 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/14990/>

9. Додаткові ресурси

1. Нотний матеріал.
2. Навчально-методична література.
3. Інтернет-ресурси.

8. Рекомендована література
Основна (базова):